

Educació, societat i valors

Vint anys d'ensenyament en línia!

Departament de Mitjans
i Comunicació Externa
Universitat Oberta de
Catalunya

La Universitat Oberta de Catalunya (UOC) celebra aquest any el 20è aniversari. Va néixer fa dues dècades a Internet, en el marc de la societat del coneixement, i s'ha convertit en un referent en la recerca i l'aplicació de les TIC a l'ensenyament. És una universitat innovadora, arrelada a Catalunya i oberta al món, que forma les persones al llarg de la vida i contribueix al seu progrés i al de la societat, alhora que duu a terme recerca sobre la societat del coneixement.

És una universitat pionera perquè va ser la primera universitat del món que des del principi es va construir cent per cent a Internet i ha pogut desenvolupar tecnologies i mètodes pedagògics lligats a un entorn virtual.

Més informació: <http://www.uoc.edu>.

Model educatiu: l'estudiant és el centre

El seu model educatiu es basa en la personalització i l'acompanyament de l'estudiant. Aquest és el principal tret distintiu: l'ensenyament s'adapta a les

necessitats de cada estudiant i combina recursos i dinàmiques de treball diversos basats en l'acompanyament del professor o professora i en la interacció amb els companys.

La UOC és un model en xarxa i a la xarxa, dinàmic i flexible, i en evolució constant. L'estudiant és el protagonista del procés d'aprenentatge: en gestiona el temps, planifica el ritme d'estudi i es construeix l'itinerari acadèmic a través d'un model personalitzat. Pot estudiar com i quan vol i des de qualsevol lloc i qualsevol dispositiu, sigui un ordinador, un mòbil o una tauleta.

Es fomenta que l'estudiant treballi amb autonomia però també en equip i acompanyat al llarg de tot el recorregut acadèmic per professors i tutors. Ha de ser capaç de gestionar activitats i situacions complexes i produir coneixement de manera col·lectiva i col·laborativa, mitjançant metodologies de resolució de problemes, el treball per projectes, la creació conjunta de productes, la discussió i la indagació.

El Campus Virtual, entorn d'aprenentatge principal

És el punt de trobada i interacció de la comunitat universitària. L'estudiant hi segueix el procés educatiu i accedeix a les aules virtuals, als recursos i continguts d'aprenentatge i als espais de col·laboració i d'intercanvi.

Inclou també espais de gestió i informació, com la Secretaria virtual, on es poden autogestionar totes les qüestions acadèmiques, i la Biblioteca virtual, que forma part del model pedagògic de la UOC i és un dels elements més importants de suport a l'aprenentatge, la docència i la recerca:

- L'activitat d'aprenentatge és el centre del model educatiu. Els recursos comprenen els espais, els continguts i les eines necessàries per desenvolupar i avaluar l'aprenentatge.
- La col·laboració és el conjunt de dinàmiques comunicatives i participatives que afavoreixen la construcció conjunta del coneixement entre companys de l'aula i professorat.
- L'acompanyament és el conjunt d'accions dels docents i tutors per fer el seguiment dels estudiants i donar-los suport en el procés formatiu.

La UOC ha incorporat a l'activitat formativa els elements tecnològics i comunicatius més avançats:

- Eines socials, que faciliten interactuar i compartir el coneixement (blogs, wikis, marcadors socials, etc.).
- Continguts multimèdia, que permeten oferir coneixements de manera interactiva i motivadora en una combinació d'elements audiovisuals i escrits.
- Sistemes de comunicació avançats, tant síncrons com asíncrons, que faciliten una comunicació àgil, clara i adaptada a cada situació (videoxats, fòrums, videoblogs, etc.).
- Entorns immersius, que permeten interactuar amb persones i objectes i emulen situacions reals, amb jocs que motiven l'aprenentatge.

- Dispositius mòbils, que possibiliten l'accés àgil als continguts i a la formació.

Més informació: <http://www.uoc.edu/model-educatiu>.

Estudis oficials i reconeguts

L'oferta formativa de la UOC engloba un extens ventall de programes de grau i postgrau, doctorats, formació oberta i formació a mida, que s'amplia cada any.

Les titulacions que ofereix la UOC són oficials i estan adaptades a l'espai europeu d'educació superior.

Les titulacions de la UOC estan avalades per l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU) i l'Agència Nacional d'Avaluació de la Qualitat i Acreditació (ANECA), que n'assegura el rigor i que s'acompleixin els estàndards exigits pel sistema universitari europeu.

Els estudis s'organitzen en set àrees de coneixement: arts i humanitats; ciències de la salut; ciències de la informació i de la comunicació; dret i ciència política; economia i empresa; informàtica, multimèdia i telecomunicació, i psicologia i ciències de l'educació.

Per al curs 2015-2016, l'oferta formativa inclou 20 graus i 34 màsters universitaris amb ple reconeixement oficial.

Més informació: <http://www.estudis.uoc.edu>.

Referents en recerca en l'àmbit de les TIC

L'activitat de recerca és un dels elements vertebradors de la Universitat i s'estructura mitjançant els estudis i dos centres de recerca de prestigi, l'Internet Interdisciplinary Institute (IN3) i l'eLearn Center (eLC). Engloba, en total, més de 400 professionals organitzats en una quarantena de grups d'R+D+I, que s'especialitzen també en els àmbits de les arts i humanitats, les ciències socials, les ciències de la salut i la tecnologia i comunicació.

Els projectes se centren en àmbits diversos de recerca, des de la comprensió lingüística i l'aprenentatge en entorns virtuals fins a la millora de la formació TIC i el gènere i les TIC.

La recerca aplicada pivota sobre dos àmbits de treball més: el programa d'Educació i TIC, que capacita docents i professionals dels sectors universitari, escolar i empresarial en l'ús de les TIC amb finalitats educatives i/o formatives, i el Laboratori d'Experimentació, un espai virtual en xarxa dissenyat sobre el concepte d'informàtica en núvol per poder dissenyar, executar i analitzar experiments en l'àmbit de l'aprenentatge virtual.

Vol ser una universitat que, connectada en xarxa amb la resta d'universitats del món, impulsa la construcció d'un espai global de coneixement i la recerca de frontera en societat del coneixement.

Més informació: <http://www.transfer.rdi.uoc.edu>.

Innovació pedagògica de codi obert: Open Apps

La UOC és una universitat multidispositiu i multicanal que s'adapta a les necessitats dels estudiants i que des del començament desenvolupa i posa a prova metodologies i suports tecnològics amb la finalitat de solucionar els reptes pedagògics i de gestió de la seva comunitat d'estudiants, professors i personal de gestió.

Amb l'objectiu de difondre el seu model educatiu i compartir els resultats de la innovació aplicada, la Universitat disposa del portal Open Apps, un repositori virtual i col·laboratiu en obert que aglutina experiències i solucions innovadores d'èxit corresponents al seu àmbit docent i de gestió.

Open Apps inclou productes diversos i innovadors, des d'aplicacions i procediments

pedagògics per a la pràctica docent o el procés d'aprenentatge fins a solucions per millorar els processos de gestió universitària.

Sota aquest paraigua conceptual, la UOC ha coordinat el projecte europeu Speak Apps, una plataforma virtual i de codi obert que reuneix aplicacions, eines i materials per a l'aprenentatge oral de llengües.

Més informació: <http://www.open-apps.uoc.edu>.

Coneixement obert

La UOC viu a Internet i hi comparteix lliurement el coneixement a través de publicacions seriadades, projectes singulars, blogs, xarxes socials, la Biblioteca i el dipòsit documental, l'OpenCourseWare i l'Open Apps.

La Universitat publica actualment set revistes científiques i tres de divulgació, impulsades pels estudiants i el professorat, i centrades en àmbits molt diversos: canvis que les TIC exerceixen en les humanitats, cultura, economia, comunicació, educació o dret i política.

La UOC difon també el coneixement amb dos projectes singulars: LletrA, l'espai per

difondre la literatura catalana a Internet, en col·laboració amb l'Institut Ramon Llull, i Debats d'Educació, un entorn de debat presencial i virtual sobre el futur de l'educació a Catalunya, en col·laboració amb la Fundació Jaume Bofill.

El repositori institucional O2, l'Oberta en obert, un dels serveis de la Biblioteca de la UOC, recull actualment més de 6.500 recursos digitals per a la recerca, la docència i la gestió de la Universitat.

Amb l'OpenCourseWare, la UOC obre els materials docents, mentre que amb l'Open Apps comparteix experiències, recursos i aplicacions per optimitzar els processos formatius i de gestió.

Pel que fa a la difusió de coneixement en suport audiovisual, aquest curs s'afegeix al YouTube institucional el canal iTunes U, una plataforma educativa que usa la tecnologia iTunes d'Apple per distribuir gratuïtament continguts audiovisuals docents i institucionals a qualsevol dispositiu.

La UOC també manté oberts i actius canals i espais digitals de tipus social, com ara Facebook, Twitter, Flickr o LinkedIn.

Més informació:
<http://www.uoc.edu/coneixement-obert>.

Rectors de la UOC

Gabriel Ferraté, primer rector de la UOC (1995-2005)

«La UOC va ser la primera universitat a la xarxa. Això vol dir que l'any 1995 emergeix un nou concepte, que és la formació al llarg de la vida. En un món que canvia contínuament, també s'ha d'aprendre de manera contínua.»

«La UOC permetia formar-se a distància per adaptar aquesta formació als horaris i a les necessitats de l'estudiant. Oferia una formació personalitzada.»

Imma Tubella, rectora de la UOC (2006-2013)

«El model que utilitza la UOC és un model d'aprenentatge avançat que assegura qualitat i que és el punt de referència de les universitats a distància i tradicionals que volen i han de canviar si volen ser útils per als estudiants digitats que van arribant.»

«Els últims anys, s'ha produït un canvi cultural molt important en el món dels joves que han nascut amb Internet, que s'apropen als mitjans de comunicació d'una altra manera i, per tant, també al món educatiu.»

«Ara que l'ús d'Internet és cada vegada més gran, ens adonem de l'èxit real de la UOC. No és tant la tecnologia en si, sinó l'ús de les tecnologies el que ha portat a canviar el model d'aprenentatge. És una universitat oberta i flexible que assumeix els canvis de la nostra societat, que són continus i molt importants.»

Josep A. Planell, rector actual

«La UOC va ser la primera universitat del món cent per cent en línia i ara encara el seu aniversari amb el repte de la internacionalització. La UOC és un referent en ensenyament en línia, i de fet la universitat té estudiants en 70 països. D'altra banda, la UOC

treballa en un projecte perquè els exàmens puguin deixar de ser presencials, però de moment encara són presencials. És una garantia que la persona que s'examina és la mateixa que està matriculada. Cada vegada hi ha més elements de control, però encara és difícil. Aparentment, això és un contrasentit.»

«Fa 20 anys Internet acabava d'aparèixer. El campus digital consistia en disquets i en vídeos, però ja hi havia un correu electrònic sofisticat. Internet just començava a existir.»

«La base tecnològica permet estudiar a distància i en moltes disciplines. Possibilita la relació amb estudiants de molts països. Tot i que la majoria són catalans i espanyols, també n'hi ha de Colòmbia, Xile i Mèxic, etc. També possibilita relacions amb altres universitats per treballar conjuntament o simultàniament (p. ex. Dubai). Actualment hi ha relació amb 70 països.»

«La UOC és un referent internacional i en l'ús de l'anglès. Si podem estudiar en línia, per què no podem treballar en línia? Aquest és un repte important, d'entrada pel que fa als professors.»

«La Universitat ha de generar coneixement a través de la recerca des del punt de vista de la innovació educativa, però també en àmbits específics de la UOC, com per exemple la relació entre TIC o Internet i la societat del coneixement.»

«En una anàlisi de l'impacte de les noves tecnologies i les xarxes socials es comprova que tenen pros i contres. El rastre a la xarxa és molt important quant a la privacitat de la gent i la seva llibertat.»

«El repte de la UOC és convertir-se en una universitat absolutament global, dirigida al món però també inclusiva, pensant en l'ocupació dels seus estudiants i, per tant, ha de proporcionar els coneixements, les competències i la formació global que ajudin els estudiants a trobar la seva professió i a exercir-la en la societat en què viu.»

Vincles

Construïm una nova manera d'aprendre

Jaume Català
Responsable de Programes
Educatius LEGO® Education
ROBOTIX®

És una realitat que la transformació que ha experimentat la nostra societat és enorme. Els temps estan canviant, i això afecta qualsevol camp de la nostra quotidianitat, fins i tot l'aula. En el paradigma de l'economia del coneixement i la societat de la informació, ens trobem en un món amb una quantitat gairebé il·limitada d'estímuls i un impacte enorme de les tecnologies en els nens i nenes. Aquestes són algunes mostres de com ens veiem obligats a canviar la manera d'educar els nostres joves.

Des de LEGO® Education ROBOTIX® hem entès aquests canvis i estem contribuint amb una nova aproximació a l'aprenentatge, conjuntament amb la Institució Cultural del CIC, amb unes activitats extraescolars innovadores i divertides a les escoles Thau.

Volem despertar l'interès per la ciència i la tecnologia en els nens i nenes, sobretot per desenvolupar les habilitats i les competències que reclama el segle XXI. Més concretament, que siguin capaços d'exercitar la resolució de problemes de manera creativa, així com les habilitats de treball en equip i la comunicació. En definitiva, es tracta d'ajudar l'alumnat a donar sentit al món real, proporcionant-los les habilitats i les competències que necessiten per tenir èxit en el futur.

Per assolir aquest objectiu, utilitzem les eines i les metodologies de LEGO® Education, com és el robot MINDSTORMS, que permet un ràpid aprenentatge constructiu i una programació intuïtiva. Al contrari d'altres plataformes de robòtica, LEGO® MINDSTORMS Education posa el focus en l'aprenentatge de l'alumne, tot fomentant l'interès en la tecnologia com un atractiu per millorar tant l'atenció com els resultats durant les hores de classe.

Com ho fem això? La proposta de LEGO® Education ROBOTIX® és centrar la dinàmica de l'aula en l'alumne, perquè desenvolupi el seu aprenentatge prenent-ne consciència i adquirint els coneixements en un entorn motivador. Creiem que aquesta metodologia permet a l'alumne millorar les perspectives sobre si mateix, i que l'apropa a la resolució de reptes més propers a la realitat. A més, s'hi afegeix el valor que l'alumne assumeix com a propi el coneixement que adquireix, la consciència d'aprendre. Fem servir la tecnologia com una eina i alhora com una fita, i és que apostem per la vocació científica i tecnològica dels alumnes.

Amb més de 10 anys d'experiència, LEGO® Education ROBOTIX® ofereix els millors recursos educatius per crear experiències d'aprenentatge úniques amb les quals els joves desenvoluparan les habilitats i les competències del segle XXI, com ara la innovació, la creativitat, el treball en equip, la comunicació, el lideratge o la resolució de problemes. Aquestes són, a la vegada, les principals eines que els serviran per a un futur laboral cada cop més proper i diferent al paradigma actual.

Més informació: <http://www.robotix.cat>.

